



Listafólk eru vælkomin í Heinesens hús

*Reglugerð fyrri húsið er nú gjörd og kemur í
og kemur í gildi 1. maí næsta ár*

Fyrsta dagin fer Tórshavnar Býráð at lýsa reglugerðina fyrri Heinesens Hús við Tínghúsvegin í Havn.

Í reglugerðini verður m.a. sagt, at húsinu eru kannað lívi og virki Willi-

am Heinesens og at Mentamálanevndin hevur húsinu um hendi og hevur ábyrgd av at savna saman tilfar um William Heinesen, bæði tilfar, sum hann hevur gjørt sjálvur, og annað tilfar, sum lýsir listamannin og hansara tíð.

Í húsunum skulu vera til taks eintøk av øllum bókum, hann hevur skrivað, og av øllum týðingum, ið eru gjørdar av hansara bókum.

Annað bókmentligt og listligt tilfar, ið hevur samband við William

Heinesen, kann verða goymt í húsunum ella aðrastaðni eftir meting mentamálanevndarinnar.

Mentamálanevndin kann loyva, at listafólk, ið hevur verk í gerð og ynskir arbeiðsumstøður at gera tað lídugt, fær innivist í húsunum eitt tíðarskeið, sum nevndin ásetir í hvørjum einstøkum føri. Fyrir mun hevur listafólk, ið arbeiðir við verki, sum hevur samband við William Heinesen og hansara tíð ella við føðibý hansara Tórshavn. Eisini kunnu granskarar ella onnur, ið hava serligt samband við søgu og menning býarins, fáa innivist.

Tórshavnar býráð ber húsaútreiðslur, men hevur búfólkið ábyrgd av, at væl verður farið við øllum, sum inni er.

Húsinu ella partur av teimum skal kunna vera opið fyrri gestum og øðrum áhugaðum eftir nærri avtalu við mentamálaðild býráðsins, verður sagt í reglugerðini.

Reglugerðin fyrri Heinesens Hús kemur í gildi 1. maí næsta ár.

Ikki lívshættis- ligt longur at eta krækling

Nú er ikki longur vandamikið at eta krækling úr Trongisvágsfirði, sigur Heilsufroðiliga Starvsstovan í kunngerð í blaðnum í dag.

Tí er ávaringin móti eittraðum kræklingi, sum varð send út í maí í ár, sett úr gildi.

Hetta eitur, sum stavar frá plantuæti, verður mált í eindini ME. Og vandamarkið er 400 ME pr. 100 gramm.

20. maí blivu funnin umleið 15.000 ME pr. 100 gr. í kræklingi úr Trongisvágsfirði. Men síðst í august var talið komið niður um 200 ME pr. 100 gr., sigur HS. í tíðindaskrivi við yvirskriftini:

»Vandin av fyrri hesu ferð:«

Í nøkur ár hevur Heilsufroðiliga Starvsstovan í summarhálvuni staðið fyrri eiturevniskanningum av kræklingi, sum er sendur Starvsstovuni frá ymskum kræklingaalarum.

Hesar kanningar verða gjørdar fyrri at vita, um grundarlag er fyrri at skriva undir heilsuvátanir í sambandi við útflutning av kræklingi og fyrri at kunna ávara fólk imóti at eta krækling, um so er, at eiturevni verður ávíst.

Tíðliga í vár vendi Starvsstovan sær til al-

arar, sum ala krækling í Trongisvágsfirði, Funningsfirði og Kaldbaksfirði, um regluliga at senda Starvsstovuni royndir av kræklingi til eiturevniskanningar.

Kræklingur livur av livrunnum evnum — harimillum plantuæti, sum hann fær við at síla sjögvin nærhendis. Um so er, at í sjónum eru ávis sløg av plantuæti, sum innihalda eiturevni, kunnu hesi uppkast í kræklinginum, uttan at hann doyri. Hinegin kunnu nøgdinarnar bliva so stórar, at kræklingurin verður vandamikil hjá fólk at eta. Harafturat kann eitrandi plantuæti eisini drepa fisk.

Byrjandi eitran orsakað av kræklingi merkist m.a. sum brennandi og prikandi kensla í vørrum, tungu, andliti og fingrum. Harafturat eru høvuðpina og ólag á vøddarøslu vanlig. Í ringasta føri kann eitranin drepa tí andgøgnini verða lamd.

Langt oman fyrri vandamarkið

Markið fyrri, nær kræklingur kann virka eitrandi á menniskju, verður mettt at vera í meðal 400 ME pr. 100 gr. av kræklingaevneði. Ein (ME) muesa-eind er tann mongd av eitri, ið skal til fyrri at drepa eina 20 gr. mús uppá 15 minuttir.

Fyrst í maí í ár hendi ein blómning av eitrandi plantuæti á Trongisvágsfirði og longu 7. maí vistu kanningar, at kræklingurin innihelt um 3.500 ME pr. 100 gr. og umleið 20. maí var innihaldið um 15.000 ME pr. 100 gr. Síðan eru nøgdinarnar minni til uml. 200 ME/100 gr. hin 19. juni og undir 200 ME/100 gr. síðst í august.

Ávaringin, ið varð send út í maí 1987 viðvíkjandi eitrandi kræklingi á Trongisvágsfirði, kann tí setast úr gildi.

Tíverri hevur Starvsstovan ongi úrslit úr Kaldbaksfirði og Funningsfirði. Sambært kanningarúrslitunum tarnu árinu, er eiturevni í kræklingi frá hesum støðum ikki ávíst higartil, upplýsir Heilsufroðiliga Starvsstovan.

Heilsufroðiliga Starvsstovan hevur ongi úrslit úr Kaldbaksfirði og Funningsfirði (myndin).

Men undanfarið ár er ikki ávíst eiturevni í kræklingi hadani.

